

เดือน มิถุนายน ๒๕๖๓ (จ-ด)

โรคใบด่างมันสำปะหลัง

มันสำปะหลัง เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย มูลค่าการส่งออก ปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๗๙,๗๘๕ ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) พื้นที่เพาะปลูก ปี ๒๕๖๒/๖๓ ประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ ส่วนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ๙ จังหวัด ภาคกลางของศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชัยนาท มีพื้นที่ปลูก ๓๑๑,๓๑๕ ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ อยู่ในจังหวัดลพบุรี สระบุรี ชัยนาท (ข้อมูล ทบก. ณ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓) ในช่วงเข้าสู่ฤดูฝนนี้ เกษตรกรเริ่มทำการ เพาะปลูก สิ่งที่มาคือศัตรูพืชที่จะสร้างความเสียหายให้กับผลผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะโรคใบด่างมันสำปะหลัง เป็น โรคที่มีความสำคัญมาก

หากระบาดรุนแรงอาจทำให้ผลผลิตเสียหายได้ถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เกษตรกรไม่สามารถเก็บผลผลิตได้

โดยประเทศไทยพบโรคใบด่างมันสำปะหลังครั้งแรกในเดือนสิงหาคม ปี ๒๕๖๑ และมีการระบาดเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลการระบาด ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มีรายงานพื้นที่ระบาด จำนวน ๓๒,๘๖๖.๕ ไร่ ในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา สระแก้ว สุรินทร์ สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ขอนแก่น มหาสารคาม สระบุรี และลพบุรี ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดการ ระบาดเพิ่มมากขึ้น เนื่องมาจากการเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์เป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งมีแมลงห้ำหิวชาวยาสุมเป็นพาหะนำโรค อันจะทำให้ การระบาดขยายตัวเป็นวงกว้าง

โรคใบด่างมันสำปะหลัง เกิดจากเชื้อไวรัส cassava mosaic virus (CMV)

อาการของโรค : มันสำปะหลังจะมีอาการใบด่าง เหลือง ใบเสียรูปทรง ลำต้นแคระแกรน

พืชอาศัยของเชื้อไวรัส : มันสำปะหลัง ละหุ่ง สับดูดำ พืชวงศ์เปเล้า เช่น หน้อย่าง น้ำนมราชสีห์ สลัดได เปียเซียน พญาไร้ใบ เป็นต้น

การแพร่ระบาด : แพร่ระบาดโดยท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง และแมลงห้ำหิวชาวยาสุมเป็นพาหะ

แมลงห้ำหิวชาวยาสุม มีพืชอาศัยหลายชนิด เช่น มันสำปะหลัง สับดูดำ ละหุ่ง หม่อน พืชผักสวนครัวเช่น กะเพรา โหระพา พืชตระกูลพริก มะเขือ และพืชตระกูลถั่ว พืชตระกูลแตง และวัชพืช เป็นต้น

การปฏิบัติเพื่อกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลัง

๑. สำรวจแปลงมันสำปะหลังของตนเองอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยทุก ๒ สัปดาห์ หากพบอาการใบด่าง ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียงทันที

๒. กำจัดต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรค และ กำจัดแมลงหริ่งขาวยาสูบพาหะนำโรค

➢ ถอนทำลายต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรค มีวิธีการทำลายดังนี้

๑. วิธีฝังกลบ โดยฝังกลบต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรค และต้นข้างเคียงโดยรอบ รัศมี ๒ เมตร ในหลุมที่ลึก ๒-๓ เมตร ราดด้วยสารกำจัดวัชพืช อะมิทรีน ๘๐% WG ซัลเฟนทราโซน ๔๘% SC ไดยูรอน ๘๐% WP อย่างใดอย่างหนึ่งก่อน แล้วกลบดินหนาไม่น้อยกว่า ๕๐ ซม.

๒. วิธีใส่ถุง/กระสอบ โดยนำต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรคตัดเป็นท่อนใส่ถุง / กระสอบ มัดปากให้แน่นแล้วนำไปตากแดดไม่น้อยกว่า ๗ วัน หรือจนกว่าต้นมันสำปะหลังจะตาย

๓. วิธีบดสับ โดยนำต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรคเข้าเครื่องบดป่น หรือเครื่องสับย่อย โดยพลาสติกกรองพื้นให้เศษต้นที่ถูกทำลายอยู่บนพลาสติกแล้วคลุมกองด้วยพลาสติกตากแดดให้ต้นมันสำปะหลังแห้งตาย

➢ พ่นสารเคมีกำจัดแมลงหริ่งขาวยาสูบในแปลงที่พบโรคใบด่างและแปลงข้างเคียง โดยใช้สารเคมี ดังนี้

อิมิดาโคลพริด ๗๐ % WG อัตรา ๑๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ

ไดโนทีฟูแรน ๑๐% SL อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ

ไทอะมีโทแซม ๒๕% WG อัตรา ๑๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓. คัดเลือกท่อนพันธุ์สะอาด

➢ ใช้ท่อนพันธุ์จากแปลงที่ไม่เคยเป็นโรค หรือใช้ท่อนพันธุ์ที่ทราบแหล่งที่มา หรือใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งพันธุ์ที่มีการรับรอง

➢ หลีกเลี่ยงการปลูกพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรค เช่นพันธุ์ ๘๙ ควรเลือกปลูกพันธุ์ที่พบการระบาดของโรคน้อย เช่น เกษตรศาสตร์ ๕๐ หรือ ระยอง ๗๒

➢ ห้ามนำเข้า และสอดส่องการลักลอบนำเข้าท่อนพันธุ์หรือส่วนขยายพันธุ์ของมันสำปะหลัง จากต่างประเทศ หากพบเห็นการนำเข้าต้องรีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

“มหันตภัย โรคใบด่างมันสำปะหลัง เป็นแล้วไม่มีทางรักษา ต้องทำลายอย่างเดียวนั่น”